

1. 2. 2017

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Přechodná ustanovení „protikuřáckého“ zákona

Vládní návrh zákona o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, veřejností a sdělovacími prostředky též nesprávně přezdívaný jako „protikuřácký zákon“, který aktuálně míří k podpisu k prezidentu republiky, přináší v oblasti regulace užívání tabákových výrobků dvě zásadní změny, a to sice rozšíření výčtu míst, na nichž je jejich prodej zakázán a zavedení zákazu kouření na některých dalších místech, zejména v poslední době tolik diskutovaného zákazu kouření v barech a restauracích. Cílem tohoto článku je popsat, odkdy budou tyto nové povinnosti pro jejich adresáty závazné, a to se zaměřením na vybrané teoreticko-právní aspekty.

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ
KŘÍŽ A PARTNEŘI

Pokud prezident republiky návrh zákona podepíše a zákon bude včas vyhlášen, nabude účinnosti na světový den bez tabáku, tedy 31. 5. 2017. § 42 odst. 1 vládního návrhu zákona však obsahuje přechodné ustanovení, umožňující prodejcům a jiným provozovatelům „*přizpůsobit svou činnost podmínkám stanoveným tímto zákonem do 90 dnů ode dne nabytí účinnosti*“.

První otázkou je, na které všechny subjekty se toto přechodné ustanovení vztahuje. Např. § 9 stanovuje povinnosti nejen provozovatelům nejrůznější zařízení, nýbrž také vlastníkům v zákoně uvedených prostor, zřizovatelům nebo poskytovatelům služeb. Zde se domnívám, že je nezbytné užít teleologického výkladu a všechny tyto subjekty subsumovat pod kategorii *jiných provozovatelů*, kterou zákonodárce pro zjednodušení textu použil jako, byť oficiálně nezavedenou, legislativní zkratku. Jeho záměrem zde podle mého názoru nepochybně nebylo selektovat pouze některé povinné subjekty, nýbrž poskytnout přiměřenou dobu pro adaptaci na nové podmínky všem povinným osobám.

Na druhou stranu se však toto přechodné období zcela jistě nevztahuje na fyzické osoby, které tedy budou muset již ode dne účinnosti zákona, plánované na 31. 5. 2017, dodržovat zákaz kouření na místech stanovených v § 8 odst. 1.

Zatímco tedy provozovatelům uvedeným v § 9 a 10 bude devadesátidenní lhůta poskytnuta pro přizpůsobení své činnosti zde uvedeným podmínkám, na fyzické osoby, kuřáky, se zákaz kouření bude vztahovat okamžikem nabytí účinnosti. Vznikne tak vcelku paradoxní situace, kdy fyzické osoby nebudou smět na zakázaných místech kouřit, avšak provozovatelé těchto míst nebudou mít po dobu přechodného období povinnost např. kuřáky vyzvat k opuštění prostoru v případě, že budou tento zákaz porušovat, jakož i tento prostor náležitě označit.

Nedostatečného označení prostoru, ve kterém je kouření zakázáno, se však fyzické osoby nebudou moci dovolávat s ohledem na skutečnost, že je výčet míst, na kterých je kouření zakázáno, stanoven zákonem, jehož neznalost je nemůže omluvit, a tento zákaz jsou tak fyzické osoby povinny dodržovat bez ohledu na to, zda je předmětný prostor správně označen příslušnou grafickou značkou.

Uplatnění přechodného období v případě zákazu prodeje tabákových výrobků na vyjmenovaných místech není již tolik jednoznačné a není v tomto případě podle mého našeho názoru vyloučen dvojitý výklad. Při použití teoreticko-právní interpretace použitých termínů je prodejce povinen přizpůsobit se v přechodném období pouze podmínkám prodeje, což může být např. zajištění osoby ověřující věk při prodeji prostřednictvím automatu dle ust. § 3 odst. 3. Zatímco samotný zákaz prodeje je tzv. normativní modalitou, tedy stanovením způsobu chování, což však dle mého názoru nelze ztotožňovat s podmínkou stanovenou zákonem, na kterou odkazuje přechodné ustanovení, a měl by proto být pro adresáty závazný od okamžiku nabytí účinnosti zákona.

Domnívám se však, že je v tomto případě nezbytné upřednostnit teleologický výklad, byť důvodová zpráva k předmětnému ustanovení neposkytuje jednoznačné vodítko. S ohledem na její dikci, kdy sice mluví pouze o umožnění adaptace prodejců na nové podmínky zákona v souvislosti např. s odstraněním některých míst prodeje, lze přesto usoudit, že záměrem zákonodárce bylo poskytnout prodejcům prostor pro doprodej zásob v rámci přechodného období. Opačný přístup by byl i s ohledem na skutečnost, že stále není známo, zda a kdy zákon nabude účinnosti, bezdůvodně tvrdý vůči prodejcům tabákových výrobků, když by mohl ze dne na den začít platit zákaz prodeje tabákových výrobků v jejich provozovně umístěné např. ve zdravotnickém zařízení, zatímco vyvázat se tito budou moci z nájemní smlouvy k této provozovně až po uplynutí výpovědní doby, během níž však již zde nebudou moci vykonávat svou podnikatelskou činnost.

Závěrem tedy lze shrnout, že by měl být doprodej tabákových výrobků na novým zákonem zakázaných místech možný po dobu 90 dnů od nabytí účinnosti, naproti tomu kouření bude na v zákoně uvedených místech včetně barů a restaurací zakázáno již od 31. 5. 2017.

Mgr. Tomáš Slabý,
advokátní koncipient

[Advokátní kancelář Kříž a partneři s.r.o.](#)

Rybná 9
110 00 Praha 1

Tel.: +420 224 819 334

Fax: +420 224 819 343

e-mail: info@ak-kp.cz

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [„Za každou kauzou je živý příběh“](#)
- [Ombudsman na Maltě - základní parametry a role. A v čem bychom se mohli poučit i my v Česku?](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Rozhovor s JUDr. Veronikou Janoušek Rudolfovou, samostatnou advokátkou specializující se na sportovní právo](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Fotbaloví agenti vs. FIFA ve světle stanoviska generálního advokáta Soudního dvora Evropské unie](#)
- [Lichevní smlouva ve světle usnesení Nejvyššího soudu ze dne 3. 6. 2025, sp. zn. 28 Cdo 2378/2024](#)
- [DEAL MONITOR](#)